

Plymouth, Pa., 17 Kovo.

Isz įvairių sėdybų Amerikos girdime šiandien apie tautišką kilimą mūsų viengeučių: kaip pradeda jau susiprasti ir pažinti kūm jie yra ir koku keliu reikia eiti, idant ne pasilikti nū kitų savo brolių. Kelesi jau pamazėli, nors vietomis ir gana da sunkiai, isz sunkaus tautiško miego, kuriame per daugelį metų rodos nieko nejausdami, kaip sapne klaidžiojo patys nieko ne žinodami nė kur nė prie ko pristoti; tartum rodos akys jų buvo uždarytos ir ausys ne girdėjo jokio szaukencio jų balso, jogei per tiek brangaus laiko ne pažino savo tikrų brolių ir ne klausė jų gaudingo balso. Ir dabar vietomis da atrandame tokių, kurie ne žino tikrai (ar mažu ne nor žinoti) prie ko pristoti ir kurie yra tikrais jų broliais, sunus vienos motinos Lietuvos, kuri glaudė po savo mielaszirdingu sparnu jo tėvelius, tėvų tėvus ir jį patį savo krutimis penėjo. Ir norints ta motina kencze vargus ir suspaudimus, vienok ne iszsižada savo vaikelių, o ir tų, kurie didina da jos skausmus, atsizadėdami ir paniekdami ję. Czionai sakau apie tulus mūsų tautiečius, kurie ir po sziai dienai, kaip sziczion Amerikoje, taip lygei ir Lietuvoje, sakioje pasturgalyje lenkų, ar prisimezgę prie kitokios kokios tautos ir jų palaikais gėrisi ir dziaugesi, įgavę nors tą, kas nū anų atlieka... Labai ne pagirtinas toks anų darbas, ir ne taip jau lengva dabar jiems pasikavot nū akių tikrų sunų lietuvystės, kad, prisidengus paniekjta per jų lietuvyste, apgaudinėti ir szaldyti tėvų niszkus jausmus tikrų ir užartavotų lietuviszkų szirdzių. Verta tokiems susiprast tai ir ne gundyti kitų, arba kerszyti atmonijimu tam, kuris panorėtų atverti jų akis ir atves-

ti ant tikro kelio.

Peržiurinedami korespondencijas, isz lietuviszkų dirvų Amerikoje, matome, kaip tuli mūsų tautiečiai klabina į duris jų szirdzių ir szauke isz visos krutinės, idant atsibustų ir pamestų savo aklybę ir tinginumą. Paskutiniame laike dūdasi regėti, kad ne tikt jų broliai, bet ir sesutės pradeda raginti jų pamesti tas klaidingas mislis, ir norints silpnomis spekomis, bet szauke ir rodo kelę savo broliams ir seserims, kuriūmi eidami atrasime savo iszganymą ir garbę apturėsime. Rodos, girdint tokius szvelnius szauksmus, tur jau nors ir kiecziausia szirdis atjausti karsztį ir troksztį kūnūgreicziau iszsižadėti savo szlektų darbų, o pametus panczius tamsybės, griebtis už brangiausių savo gėrybių: - tėvų kalbos, jų budo, mislių ir t. t. ir stiprintis tame per apszvietą.

Aiszkliai šiandien matome jogei kožnas, kuris tiktai numano kaip pamti plunksną į rankas, tūjaus griebesi už jos ir norints drebancziom nū sunkaus darbo rankom, bando pavadzioti ję ant szmotelio popieros ar ne pasisektų ir jam ką nors pranesztį kitiems apie jų apygardės lietuvius ir tūmlaikinį jų krutėjimą ant tėvyniszkos dirvos. Darbas tas isz pradzios pasirodo gana ne lengvas ir sunku kad daug ką naudos atrasi; bet pamazėli prisipratina prie jo, po kiek kartų atkartodamas, ir pagalios jau tas darbas visai kitaip sekasi ir jokio didelio sunkumo nebematyt; jeigu kartais ir ką svarbesnio nor pranesztį savo tautiečiams, jau plunksna pati bėga ir trauke isz galvos mislį už mislies vieną už kitą svarbesnę. Kaip kitoks darbas, taip ir tas mat per tankų atkartojimą stojasi pripratimu. Neuzmirszkite mieli broliai ir seselės to darbo - nės kaip sziczion Ame-

rikoje taip ir už rubezių Amerikos, visokios žinios apie mūsų darbus - yra svarbiausios už viską, ir kožnas, paėmęs į rankas lietuviszką laikrasztį, pirmiausiai perbėga kas gero girdėt apie jo brolius ir atydziai tėmyje mūsų kasdieninį žingsnį, kokį padarėme ant tautiszkos dirvos. Ne dūkite surudyt plunksnoms, ir paiszalą gerti musėms, - nės kožnas laszelis to paiszalo gal szimtus tavo brolių prikelti isz numirusių...

— Szeme numeryje patilpusioje korespondencijoje isz Lietuvos, mūsų tautietis pranesza apie kokį ten sumiszimą Lazdijų parapijoje ir tikrai da ne pranesza: ar uždaryta jau bažnyčia ar da ne. Dabar dagirdome, isz laiszkų atsiųstų sziczion į Ameriką, kad tikrai jau gubernatorius Suvalkų uždarė ir užpezetyjo ant trijų metų bažnyčia. Dėl kokios priezasties tai atsitiko - ne galim tikrai pasakyt (nėra tikros apie tai žinios), bet sekantyje numeryje tikimės užganedyt ir tūm gūdotinus skaitytojus. Dabar ne gali tikrai pasakyt: kaip ir dėlko taip atsitiko.

Galime tiktai apgailėt sunkų padėjimą mūsų viengeučių, Lazdijų parapijonų, kuriems gal ir visai skaudingai atsiliepti toki šiandieniniai dalykai.

Su tūm tiktai ir pasidaliname su gūdotiniais skaitytojais.

Isz Lietuvos.

— Isz Suvalkų rėdybos.

Žinoma yra, kad maskolių uždrausta kunigams raszyti žmones į nekurias dvasiszkas brolijas (brostvas), kaip antai „Kruvinos Mukos“, „Szirdies“ ir kitas. Kunigai raszinėja žmones į tokias brolijas paslaptai, bet užtai dagirdę maskoliai persekioja tokius kunigus tarytum už kokį didziau-

sią nusidėjimą. Dabar neseniai turėjo prasiszalyti į užrubežį už panaszius daigtus kunigas Antanas Slivinskas, vikarijuszas *Alvito* (Vilkaviskio pav.). Kunigas Slivinskas nelaukė, pakol jį suims, bet gavęs persergėjimą, kad jau jį rengiasi paimti, iszdumė į Austriją, nepamirszęs per paskutinį priesz iszbėgimą pamokslą iszdėti ant maskoliaus viską, ką tik žinojo, priesz pulką klausytojų.

Senapilėje, kad tik biskį, butų iszvogę cerkvę. Senapilėje nėra tyczia statytos cerkvės (nežinia koku stebuklu tai stojosi)!, o cerkvė yra įtaisyta paprastam name: kad ne asztūnkampis maskoliszkas kryzius ant stogo nė nepažytum, kad tai cerkvė. Pirmiausiai tik vieną galą to namo buvo užėmus cerkvė, o kitam gale buvo miesto mokslaine: vienok toliaus maskoliams pasirodė perangszta tokia cerkvė, ir jie, perkėlę mokslainę į kitur, visą namą perdirbo ant cerkvės. Tas namas yra žemas, nū žemės gali matyti per langą, kas viduryje cerkvės dedasi, dėlto, nors langai uždaryti geležinėmis akėcziomis, vagiui ne sunku ten įlysti. Maskoliai tą patys supranta ir dėlto ant nakties visados stovėdavo kareivis ant sargybos. Bet sztai sykį ateina kareivis, žiuri, ugi cerkvės durys adaros, regimai kas ten iskraustęs! Jis uždarė cerkvės duris, užkiszo ir pradėjo szaukti, kad atbėgtų kas jam ant pagelbos. Nieko neprisziszaukęs, jisai bėgo į artymiausius namus prisikelti ką isz miego. Tūm tarpu vagis iszvertė užkisztas isz lauko duris ir norėjo pabėgti, bet jo buvo negiliukis, kad susitiko kareivį, kursai jį ir nepaleido. Vagis yra burliokas, atsiųstas isz gilios Maskolijos į Senapilę ant „poselelijos“ (isztrėmimo). Pas jį rado auksinį kryžių ir kitų cerkvės daigtų. Jisai suvis

nesigina, kad vogė ir da pasipasakojo, kad priesz vogimà pastatė žvakę, pagal gudų būdà, priesz paveikslà „Mikalojaus Stebukladario“, kad jam gerai pasisektų vogti. Dabar, kada tai sugavo, jisai sako, kad tik sukisęs, kaip sz. . . į subinę 10 kapeikų už žvakę. Kad tai jie sziteip butų pagavę katalikà vagiant isz jų cerkvės, kiek tai butų buvę isz to triukszmo! O dabar, kada tai padarė stacziatikys — tyku, nieko nė negirdėt. . .

Girdėjau pasakojant, kad Lazdijų parapijos prabaszczius susimuszė su savo parapijonimis, kurie norėjo giedoti baznyccioje lietuviszkai, už giedojimą ir skundėsi buk gubernatoriui, o gubernatorius buk užpezėtijęs Lazdijų baznycià.

Bevelydamas suvėlyti žinià, nė ką praneszti neteisingai, smulkmenas atidedu ant kito sykio. Ir už teisingumą szios trumpos žinutės nesirancziju: gal buti, kad to visai nė nebuvo — juk kiek tai kartų žmonės prasimano nebutus daigtus.

Sugrižę isz Varszavos pasakoja, kad tenais dabar suaresztavojo daug studentų ir szeip žmonių.

Žvalgunas.

— *Vilniaus rėdyba.* Per Kalėdas (senojo stiliaus) į Bingelius (Merkinės parapijos) atvažiavo pas Mikà Bilinskà jo zentas Feliksas Vitkauckas isz Jablanavo. Bingeliai yra netoli miszko, tad Feliksas su kitu vyru, Julijonu Bilinsku iszėjo medzioti ant kiszkių (zuikių). Iszgirde, kad szunes atveja kiszki tiesiok ant jų, jiedu atsiklaupę buvo gatavi szauti. Kiszkis iszbėgo isz girios, bet Feliksas, kursai klupojo pirmiaus, neszovė į jį, laukdamas, pakol pribėgs arcziaus. Julijonas, klupodamas užpakalije, užsimanė pirma szauti.

Negerasis žino, kaip ten pasidarė, kad jo szaudyklė neiszszovė, tik parako atplėsztas gaidys (kaminėlis) kirto paracziam Julijonui į kaktà, pramuszdamas kraujus, o vamzdis szaudyklės davė į peczius Feliksui. Dar gerai, kad neiszlėkė isz vamzdzio szrūtai su pleitukais, kurie butų Feliksà ant vietos padėję. Nedailiai butų nusibaigus medzioklė!

Antrà dieną Kalėdų (senojo stiliaus) Agota Sasnauckienė isz Norulių (Merkinės parapijos, Trakų pav.) ėjo į svirnà atsineszti daigtų reikalingų sutaisymui vakarienės, kaip jai, jau rakinant svirno duris, nukrito nū stogo ant peczių katinas ir užsikabino ant kaklo. Ji, pagriebus, trenkė katinà į žemę ir bėgo į grinczià, bet nū grinczios kreigo jai antrusy k užkrito ant peczių katinas. Tas Agotà taip pergàzdino, kad ji atėjus į grinczià, negalėjo nė žodzio isztarti ir visai isz proto iszėjo, kad vos keturi vyrai ją gali apimti. Į treczià dieną po tam atsitikimui Agota nelaiku gimdė, nės buvo neszczia.

V. Stagaras.

— Nesenei skaicziau vienam gudiszkam laikrasztyje, kuriame gudai garsina visai Europai, jog turkai smarkiai skriaudzia jų brolius — slavėtus. Skelbe, kad toki nuskriaudimai kaip: atėmimai arba suardymai cerkvių, negalimas daigtas, kad but daleisti ir neatmonyti apszviestoje Europoje. Dabar, mieli broliai, pažiurekime kàgi daro tie „geradėjei gudai“ taip garsiai skelbdami apie nedorybes turkų; ar jie nors kiek geresni už anūs? Kàgi gudai atsakys už savo darbus Kraziūse, kur ne tik atėmė baznycià, bet kiek kraujo nekalto praliejo musų brolių, ir kitokių nedorybių padarė, apie kurias negali beskaudėjimo szirdies nė pamislyti, ir kurios tikrai negali

but daleistos Europoje. Bet tvirtas vis teismus, o silpnas vis kaltas. Mirus tironui-carui, sėdo ant sosto sunus jo Mikalojus II. Jisai ketinàs dūti musų žmonėms tiesas. Gudų szunims tas labai nepatiko, ir jie nenorėdami, kad mums dūtu jų, sutarė tarp savės, atspaudinti lenkiszkai visokius rasztus ant savo caro. Pasakui tūs laiszkus iszsiuntinėti slapta, kaip ir nū lenkų, į mokslinyczias ir taip kur galima. Dabar buvo suvažiavimai mokjtojų, vaitų ir rasztinikų isz koznos pavietos į pavietavà miestà, kur jiems apsakò „naczelnikas“ pavieto, jog girdejas, kad lenkai taip piktai raszo ant jų cào. Todėl jeigu jie gautų tokius laiszkus, tai tur pridūti „naczelnikui“. Surinkia, (jeigu bus *tokių, neiszmananczių žmonių), tokius laiszkus, jie nusius pas carà, rodydami, kad mes neesam verti tokios mielaszirdystės, kokià nor caras parodyti, ir mums tų jokių tiesų nedūtu.

Ginkitės broliai nū gudų, kaip galėdami isz visų savo pajiegų, bet ne kardu, ale apszvietimu; todėl leiskit mokjtis savo vaikus nors į mažasias mokslinyczias, jeigu daugiau kas negal; mažu ir ten nors kiek jiems atidarys akis, ir jų vaikeliai atsibus isz miego.

Bicziūlis.

— *Atsitikimas* 1895 m. ant ram pusmetyje, Kalvarijos pav. nū Liudvinavo. Musų parapijoje, kaip patys ukinikai taip ir kitoki žmoneliai puikiais ir gudresniais savę parokūje, negu kitos parapijos. Nors nevisi, bet mažai tokių, kurie savę zemesniais parokātu, o daugiausiai, ką iszgirsi jūs kalbant, iszėjus isz baznyczios arba kięur tai vis apie bilas; katras geriau laimėjo, kas geriau nukalba sude, arba kas geriau liudjto-

jus pasamdė ir mokino kaip kalbėti; o apie tokius liudin-tojus tai jau senei zinoma, tik bile kokį graszi arba degtinės atsimaukti tai jie apie bilà liudija, kaip tik tų įmokysi. Daugiausiai tūs liudinikus samdo ukinikai, kurie buvę ant kokio urėdo; kaip tai: vaitai lovinikai ir sudzios; nės jie mat turi visokių kluczių ir szirdį pririszta prie artymo krividos. Jai kas norėtumėte, isz kitur atkelevę į Liud. sudà, neteisingų liudinikų, tai tegul samdo szius: Borutà Kutokų, Szaukiavyczių Pet., Tamoszių P. . . . li, ir daugiau tokių, nės jie labai gerai numano sudo ustavus, ir sude nor liudyti, bile tik bus kyszis; o apie kitus pasiklauskite pas nekuriūs senus vaitus, jau jie daug samdę liudinikų tai žino, kaip geriau galima iszmokjti sznekėti sude. Jau Borutà buvo suėmę už neteisų liudijimą ir įtubdę į Kalvarijos vagių gimnaziję, bet per sudėjimą kaucijos, tapo iszliūsūtas iki bylai nės ir gudų sudzioms gėda tokį didžpinigį Barutà laikyti; malonu kyszis. Dabar vaitu V. Kriszcziunukas. Labai buvo doras žmogus, kol nebuvo ponu, ale jau dabar nesigėdi apkalbėti ką, arba ir svetimą graszi prisiglemszti, o vis per savo pagelbinikà pusgudį Mickavyczių (Mickus), kuris nelabai užkenczia, kaip jį kas pavadina lietuviu; nės jis savę kele į augsztus ponus; tai gėda buti lietuviu. Jisai yra sunumi zydbernio, pus-vagio. Rugsėjo mėnesyje, 1875 m. vienam zydeliui reikėjo mokėti koros 5 rub.; bet p. Micrupinosi, kaip laimėti! Kalba jis zydui: dūk man 2 rub., tai tav nereiks mokėti koros. Bet zydas nedavė, laimėti ponui M., ale, ant gatvės sutikęs, padavė 5 rub. vaitui K., papraszęs kada turės laiko dūti kvitą. Pamatęs rasztinikas, jog pelno nēr nū zydo; tarė: reik tokį zyda pamokyti, pa-

bausti kozu, tai jis žinos, kaip manęs bijoti.

Po kelių dienų, parėjo iszkarczemos vaitas su rasztiniku, abu gana girti, ir liepė atvesti žydą dviem vyram į kanceliariją, idant jį nubausti. O tai buvo pėtnyczios vakare, prieš szabą; kad žydas koze per szabą tupėtų. Vyrai, neradę žydo namieje, atvedė tik žydelką; žydelka meldė su aszarom, kad jos vyro nerasztavotų nors per szabą; ir žydas į tą tarpą atsirado, ir abu podraugei su aszarom meldė pp.; ale kur tu atsipraszysi, ir prasidėjo vestinės, o žydui nebuvo prisudyta sėdėti, tik tai mokėti.

Į tą tarpą atėjo zemskių starsza, ir visi Liudvinavo žydai; ir teisingai starsza, jog žydas nekaltas, tai jį reikia paleisti. Vaitas su rasztiniku pūlėsi prie zemskio, buk jis maisztą daras jų kanceliarijoje ir szoko jį iszmeti laukan ir pasidarė pesztynės. Zemske-lij iszmetė, o žydai tūm tarpu pasprudo namon. M. vis purtėsi, vaikszeziodamas, jog jis geriau sziądien galis, kaip gubernatorius ir sziądien ką noriu tą darau.

Vaitas su rasztiniku, susėdė ant kedžių padarė protokolą į pav. virszinjką ant starszos, o starsza ant jų (za naruszenije spokioistvijia) ir prasidėjo tyrinėjimai: Mick. tapė atstaitas nū tarnystos visoje guber., o vaitui ant kelių parų į cypę. Bet Mic. turėta pinigų apie keletas szimtų rublių, ir, nuvykęs pas gubernatorių, gavo vėl vietą Kalvarijos pav.; bet girdėti ir ten nespakainas, toks gyvatė. Vyrai, bukit atsargus, kad savo geliūnį prie jų kuno neprileistų. O ponas vaitas emėsi atmonijimu nekuriem liudinikam, kurie už jį, laikia liudijimo, neme-lavo tyrinėtajui. Pirmas vaito neuzkencziamas liudinikas buvo ukin. A. Ulackas, kaip da buvo gerumu su vaitu,

Ulackas szaltyszius, tai davė vaitui szunį, o vaitas szunį pririszo su lenciugu. Szuva, nutraukęs lenciugą ir parbėgo namon pas savo seną poną; szejmyna Ulacko nusijūke, buk szū parsineszės vaito lenciugą. Vaitas, dasigirdes apie szitą kalbą, pūlėsi atmonyti tam nekaltam žmogui, taip kaip kipszas nelabai duszei. Padavė vaitas tą žmogų į sudą ir prisudyjo nabagą į kalėjimą ant 6 mėnesių; bet da vargszas apalevojo į aplinkybės Suvalkų sudą, tai da mažu iszsivalnys. Tai koki mūsų ponai ir augsztesni žmonės, kurie savę labai augsztai stato. Sergėkimės, vyrai nū tokių szungalvių, kaip nū vilkų padukusių.

Vilkas.

Isz Kitur.

Suvienytos Valstijos.

— *New Yorkas.* Isz Panamos į „Heraldą“ danesza, kad revoliucionistai nikaraguanski buvo sumuszi per randavus kareivius ties miestu Nagarote. Priesz pasitraukimą nū czion maisztinjkai padegė tą miestą.

— *New Yorkas.* Į „Mail Express“ danesza, kad žmones, paimti per Ispanus į ispaniskas kariskas eiles, baisiai kankina nekaltus gyventojus salos, o patsai jen. Weyler visai niekūm nepabaudžia jų. Pakoliai valdė Camposa ir Marea, patolei nieko to nebuvo nės jų sunkiai baudė tokius. Jen. Weyler tyczia siunczia isz Havannos tokius, kurie baugytų gyventojus. Gazieta „Diaro“ nieko netalpina isz Suv. Valst.; o tai dėl to, kad gyventojai Kubos nedasizintų, kada Suv. Vals. pripazįs jų už kariską pusę. Privatiszkos depezsos iszsiųstos su tokiomis žiniomis ant s. Kubos buvo sulaikytos per randą. Vienok Kubaniecziai jau zino, kad kongressas Suv.

Valst. pripazino jų už kariską pusę. Jen. Weyler kaip galint stengesi perspėti pakylimą demonstracijos, kaip greitai visi gyventojai Kubos dasizinos apie pripazinimą jų už kariską pusę, Maceo ir Gomeza traukė per prov. Matanzas: pirmutinis per žieminę, o antras per pietinę dalį provincijos. Nekartą susireme jų su Ispanais, bet tas jų nesulaiko ir eina sav tolyn.

Taip Gomeza, kaip ir Maceo eidami kas kart tolyn, naikina gelezinkelius, degina stacijas, tiltus ant gelezinkelių, plantacijas cukrines ir t. t. Ispanai priesz jų yra per silpni ir eina paskui, kaipo alkani vilkai.

— *Tampa Fla.* Czionai danesza, kad dalis maisztinjkų prisiartino prie pats miesto Havannos, bet buvo atmuszi per Ispanus. Maisztinjkai, stovėdami tikrai už keturių mylių nū Havannos, siuntė po kiek kartų pasiuntinius pas Ispanus, kad jie iszeitų pasibandyti; bet Ispanai pribijojo.

— *Havanna.* Jenar. Weyler iszdavė proklamaciję į gyventojus Kubos. Pirmiausiai jisai skelbė, buk maisztinjkai sumuszi ir iszvaikyti isz prov. Pinar del Rio ir Havannos. Dabar girdi liko tikrai kelios saujelės czionai maisztinjkų. Jisai tai daro, kad tikt apsunkyti maisztinjkams gavimą naujų pagalbinjkų.

Plantatoriai, kurie gelbėjo maisztinjkus pinigiskai, tur pristatyti iszsiteisinimą, kad jie prie to buvo priversti; o kas negalės taip iszsiteisinti, tai bus pabaustas. Maisztinjkai, kurie jokios užmuszėjytės nepapildė, o per 15 dienų, po apgarsinimo tos proklamacijos pasidūs Ispanams bus iszteisinti; kurie nusikalto kūm laikia maiszto, o taip gi per 15 dienų pasidūs Ispanams — tai tur pristatyti nū

vietinės valdzios, dėl to kokios priezasties jie tai darė, ir pagal tai — ar bus pateisinti, ar pabausti.

Tų, kurie per 15 dienų ne pasidūs, bus atimta visas turtas.

— *Havanna.* Jenar. Weyler iszdavė instrukcijas savo pavaldonams, kad jie, aresztavodami kubanieczius, nepasiremtų ant vienų tikrai denuncijacijų, bet pasistengtų geriau atrasti kaltę aresztavojamų. Kuris ant to nepaziurės — bus sunkiai pabaustas. Jen. Weyler nor tūm pasirodyti priešz užrubezines vieszvatystes, kad jisai yra geras ir teisingas virszinjkas. Vienok, kaip Suv. Valst. pareikalavo, idant jisai gerai isztirtų dėl ko buvo nukankiti gyventojai Guatavo, — visai užmirszta apie tai ir, norints prisizadėjo tai padaryti, o vienok jau perėjo ir trys savaitės, — o nieko nepadarė.

— *Madrid.* Ispanije susinesza su kitomis europiskomis vieszpatystėmis, idant prisikalbįti jas isz vien pakelti protestą priesz Suv. Valst., jeigu, p. Clevelandas sutiktų su nutarimu Senato, kas link pripazinimo Kubanieczijų už kariską pusę.

Ant provincijų suszaukia tankiai susirinkimus, ant kurių peikia politiką Suv. Valst. Ant visų tokių susirinkimų ima dalyvumą studentai.

Sostapilėje susitvėrė draugije patrijotiskų Ispanų, kur gal įstoti kaip turtingos, taip ir neturtelės. Prezidentka tos draugystės yra iszrinkta karalienė regentka Kristina. Po visą Ispaniję renka pinigų reikalingus ant kariskų reikalų ant s. Kubos.

Į „Imparcialą“ danesza isz Havannos, kad maisztinjkai užpūlė ant miesto Saqua Tanamo, bet likosi atmuszi per Ispanus.

Depesza isz Havanos dane

asa į „Imparcialą“, kad tenai atlaikė žinią buk prez. Cleve-landas jau pripažinęs Kubaniečius už kariszką pusę ir patvirtino nutarimą kongreso Suv. Valst. kubanizskame reikalė.

Ta pati depesza dadure, kad jen. maisztinikų Maceo ir Gomezas randasi dabar labai sunkeme padėjime, ba jau iz visų pusių apsiautė jūs kariumenė ispanizska.

— *Madrid.* Daugelis czionykszczių studentų, kurie ėmė dalyvumą amerikonzskoje demonstracijoje, bus atidūti po sudų.

Universitetas Valencijoje tapo uždarytas. Jeigu mokytiniai tų universitetų, kurie da dabar ne uždaryti izsdūtų manifestą priesz uždarymą tų — tai visi universitetai vieszpatystės bus uždaryti.

Villiamil, komendantas flotos karalizskos, — izsvazevo į Angliję dėl apžiurėjimo kreiserių, kuriūs aukauje privatizskos firmos dėl ispanizskorando.

— *Madridas.* Demonstratai Valencijoje, skaitliuje apie 10.000 žmonių, norėjo susirinkti ant didžiausios miesto rinkos ir tenai pakelti demonstraciję; bet valdzia neda-leido to padaryti. Bet kaip demonstratai ne norėjo klausyti, tai policije pradėjo į jūs szaudyti, ir demonstratai turėjo izsiskirstyti. Paskiaus demonstratai ir vėl susirinko ir, vaikszcziudami po gatves miesto, szaukė: „Lai gyvūje Ispanije!“ „Myris Yanke-sams!“ Ir kitose vietose vieszpatystės, taip-gi kėlė demonstracijas.

Aibys jų valkiojosi po miesto gatves, dainūdami patrijotizskas dainas.

Ispanizski gyventojai butinai reikalauje karės su „Suv. Valst.“, bet randas ant to ne siuri, ir rupinasi kaip galint suramyti jūs.

— *Madridas.* Mokytiniai

Salamankoje pakėlė demonstraciję ir visaip izsmislijo Suv. Valst. Gubernatorius norėjo nustabdyti tai, — bet jie pūlėsi ant žandarmerijos ir izsvaikė į visas puses. Po tam sudegino publicznai veliavą Suv. Valst. Demonstraciję pakėlė taip-gi ir Bibaoje. Laikia demonstracijos tapo užmuszta keletas iz demonstratų.

„Heraldo“ raszo, kad Hannis Taylor, amerikonzskas ministeris izszius savo szejmy-ną iz Madrido į Ameriką.

— *Londonas.* Depesza iz Kimberley danesza, kad Gardner Williams, amerikonzskas valdomas kasyklų De Beers, tapo areztavotas ant paliepi-mo rando Kapstadt, už tai buk jisai pridavė ginklus sve-timžemiams, arba taip vadinamiems Uitlanderiams, apsigyvenusiems Transvaliuje, kurie norėjo pakilt priesz republiką Transvaliaus.

— *Londonas.* Daugelis Armėnų iz Marash sėdi kalėjimūse ir baisiai kankinami per Turkus. Padėjimas Armėnų Aintabe gal niekūmet nebuvo taip baises, kaip dabar. Gubernatorius tvirtina, kad vienintėlis jų izsigelbėjimas — yra priėmimas islamo. Daugumas gyventojų krikszczionizskų, apsigyvenusių į žiemius ir į pietus nū Aintab priėmė islamą iz baimės kankinimo. Nemažesnius persekiojimus tur nukentėti ir gyventojai Aortoje.

— *Londonas.* Czionyksztė ambasada ispanizska atlaikė depeszą iz Madrido apie sumuszimą kubaniečių ties Mamey, kur jų krito su visz 60 negyvais ir pazeistų buvo apie 150. Vadas maisztinikų Abrew krito tam muszyje. Ta pati depesza danesza, kad vyriausias vadas maisztinikų jen. Gomezas tapo izsvytas iz prov. Havanna, ir pasitraukė į prov. Matanzas.

— *Haga.* Danesza, kad holenderska sargyba kariumenizska likosi užpulta per Atchinesus ties miestu Anagal-kany ant salos Sumatra. Asztūni kareiviai holenderski tapo užmuszti, o penki apicieriai ir 21 prastųjų buvo sunkiai pazeisti. Atchinesai paliko szeszis vadus savo užmusztais ir 37 žmones užmusztais ir pazeistais.

— *Roma.* Republikonai ir socialistai 3 d. Kovo ant savo susirinkimo didžiai paniekino ir peikė politiką ministerizską Aprikoje. Medjolanoje net susirėmė demonstrantai su randavais kareiviais. Laikia to susirėmimo tapo vienas užmusztas ir septyni pazeisti.

— *Roma.* Demonstracijoje prieszais Crispi, prezidentą ministerių, kas kart vis platinasi. Demonstrantai, nuėję pas namus Crispi, izsdaužė langus namo ir izskoliojo visokiais negražiais zodžiais.

Depesza iz Medjolano danesza, kad tenai iz naujo pakilo susirėmimas tarp tenykszczių gyventojų su policije.

Už adynos priesz atidarymą Stubos pasiuntinystės, priesz parlamentą susirinko daugybės žmonių, kurie nekantriai laukė kada prasidės tarimai. Parlamentą sergėjo kariumenė ir policije. Ministrai, eidami į parlamentą kaip galint stengėsi, kad nesutikti su žmonėmis.

Crispi apznaimino, kad jisai ir visas gabinetas atsisako nū tarnystės, bet pakol da naujo neaprinkta, senasis pasirupis apie reikalus vieszpatystės.

Kada pasibaigė tarimai, žmonės, stovinti czion, visaip izsmislijo ministerius. Iz jų policiję 10 paėmė į kalėjimą.

— *Berlynas.* Czionai mena, kad karalius Humbertas ne atras tokio žmogaus, kuris

užsiimtų surėdymu naujo gabinetu, norincio vesti karę Abisinijoje. Sako, kad po kiek laiko vėl paszaukses Signora Crispi, kuris užsiims tūm reikalū. Padėjimas finansų Valakijos labai silpnas. Jau kad ir norėtų pasiskoliti nū Vokietijos kapitalistų — tai tie atsisakys.

Isz lietuvizsku dirvu Amerikoje

Reikale Emigrantu.
Philadelphia, Pa. Nū pereito „Susiv.“ seimo yra pakeltas klausymas, ir daug jau buvo visokių praneszimų apie prieglaudą emigrantų lietuvių pribuvusių į Amer. O tai uždūtė yra padūta dėl izsriszimo mūsų garbingam „Susiv.“ — O „Susiv.“ jeigu tik turėtų savo izde nors 40 tukstanczių dol.; tai ir galėtų įrengt atsakančzei po namą didžiausiūse S. V. portavūse miestūse, kaip tai: New Yorke, Philadelphio, Baltimore, ir Boston'e, kur atkelevę nuvargiti mūsų tautiečiai turėtų tikrą brolizską prieglaudą.

Bet pagal mano nūmonę, tai „Susiv.“ didžiausia uždūtė plajt apszieta! Į „Susiv.“ prigulinti mokam po 50 c. metinės; o tie pinigai ne gali but apversti ant ko kito, kaip tik ant spaudos ir platinimo knygų. Nes knygos ne tik czion atkelevusiems yra reikalingos, bet labjausiai Liet. Tėvynėj, kur spauda yra uždrausta per barbarizską maskolių valdzę. — O dėl įkurimo emig. namo draugystės ir kūpos, prigulinczios prie „Susiv.“ gali tik pavieniui darbūtis ir agitavot. Bet gi czion ne vieno „Susiv.“ dr. ir kūpų darbas; szita uždūtė daugiausiai prigulių dėl izsriszimo mūsų gūd. kunjgams. Taip pat yra daugelis tokių draug., kurios dar niekūm ne atsižymėjo ant liet. dirvos, apart izsmokėjimo ligoniui kelis dol. ir posmertinės; joms tai verta prisidėt. — Pirmuti-

nė pradze galėtų but tokia; kiekvienam portavam mieste yra lietuv. parapije, ir po keles draugystes; kunigai tų parapijų gali suszaukt prezidentus draugysčių ir parapijos, ir padaryt pirmą rodą; prezidentai pranesztų apie tai savo draug., o draug. nutartų kiek katra aukaus ant pradžios, ir bažnyčioje padaryt kolekta. Po tam suszaukt abelną messmeetingą ir iszrinkt isz atsakančių vyrų komit. kuris tūm reikalu užsiimtų. — Kapelonais tų namų turėtų but tie pats vietiniai kun., o kontrolė abelną galėtų but isz „Susi vien.“ (?)

Matydami tokią pradzę, ir kitų miestų liet. parapijos ir draug. be abejonės prisidėtų. Tik reik noro ir pradžios, o ir be tukstanczių dol. galėtume tą darbą pradėt! — Philadelphiai liet. norėdami galėtų užlaikyt Philad. porte emigr. namą ir priimt kiek czion jų atvyksta! Nės czion turim tris dideles pagalbines draug., du Politikiskus kliubus, stiprę kriauczių uniję (ne skaitant mažesnių draug.) ir bažnytinės kolektos! O ką szneket, jeigu susitartų kelios parapijos ir keli desėtkai draug. į kruvą?!

Budas įrengimo namo Philadelphiai galėtų but toks: nereik samdyt tam tikro namo, bet užtektų paimt du arba tris kambarius, prie lietuviszkos „Boarding Haus“es“. Tie kambariai turėtų but atsakančiai prirengti. Valgi taip pat dūtų tas pats namo gaspadorius, kiek su jām suderėta emigr. ant dienos.

Tokioj pat sistemoj namai man rodos užtektų Baltimorei ir Bostone; bet New Yorke reikalingas didesnis.

Pennsyl. Valstijoje yra daugiausiai liet., tai gi pusė Penn. parapijų ir draug. galėtų remt Philad. portą, o kita pusė, Baltimorės portą. Bostono portą galėtų užlaikyt New En-

glend'o lietuvi., o New York'o užlaikytų: New York'o, New Jersey's, Ohio's Michigan'o, Illinois, Wiskoncin'o ir kitų vakarinių valst. — New York'o yra reikalingiausias jeigu ne galėtume įstengt prieglaudos namą tai storokimės nors po žmogų turėt kiek vienam porte, kuris dūtų reikalingą rodą ir apsaugotų nū apgavysečių emigrantus. Žmogus galės but daleistas į kaslegarę tik užvirtitas per Sv. Valstijų randą. Kas link laivakorzių pardavimo, tai man rodos menką pelną lietuvis padarytų. Datirta: pastatyk liet. prekęją szale liet. bažnyčios, o žydas tegul bus už kelių mylių — tai vis žydą suras, o pas lietuvi neeis (ne visi toki). Ne žine ar toks prigimimas, ar tik tokia tamsybė įsikėrėjus tarp mūsų žmonių?!

Mano tokia nūmonė, kas link emigr. prieglaudos.

Kas geresnę sistemą numano meldžiu padūt dėl apsvartymo. Su gūdone

Vincas.

— Isz Piet—Vakarinio kraszto Pennsylvanijos. Mūsų garbingi tautiečiai, aplaikę laikrasztį visupirmausiai žiuri kas naujo girdėt tarp Amerikos lietuvių, t. y. žiuri žinias isz lietuviszkų dirvų Amerikoje.

Taigi ir asz budamas aktyvu pirmiausiai susimislyjau peržiurėti kas naujo yra isz lietuviszkų dirvų; ugi paėmus N. 10-tą „Vienybės“, didei nusistebėjau, isz to, jog dar nė kartą mą nesitropijo rast tiek žinių isz lietuviszkų dirvų Amer. Pradėjau su atyda skaityt nū pradžios, ir didei pasijutau sujudintas lietuviszka dvasia. Nepertraukdamas skaitau toliau, — randu vis linksmesnes žines, matau jau tikrai mūsų broliai sujudo, ir pabudo isz tautiszko miego, nės laikas turbūt jau atėjo!... Skaitant paskutinę žinę, isz

Waterbury'o, Conn., randu jog ta paraszyta (papieszta) vienos isz mūsų garbingų sesuczių, Evos Vaitkuniutės; isz ko labai nusidžiaugiau, jog atsirado isz Amerikiečių nors viena sesutė, kuri kaip sako, budama silpna, paima plunkną pieszt į laikrasztį ir pirmą kart už tai nepasitikėjo atrast ko nors naudingo; o vienok didei pagirtinas jos toks darbas. Kožnas darbas rodos sunkus, kol jį nepradėdi, o kaip tveriesi isz visų spekų, tai suvis nesijunti kaip jį nuveiki. Užtaigi ir mūsų sesutė Eva Vaitkuniutė, gal jau nū seniau troszko szį tą papieszt į laikrasztį, ale nebuvo ant to spekų ir drasos, t. y. pasirodyt tarp savo brolių ir seserų. Tai gi suėmus visas savo spekas, ima plunksnelę į ranką ir bando drebėdama, iszreiksz savo mislį. Ir isz tikro, kaip mą rodos! tai yra didei svarbus tas straipsnis, kuriame ragina savo visas seseris, prie tautiszko darbo, o gal ir atsiras daugiau tokių garbių sesuczių, ką nepasigailės speku ir laiko, dėl papieszimo kokio straipsnio. Tikiūsi, jog ir ant tolesnio laiko nepatingės ta mus kvietkelė szį tą papieszt į tą garbingą laikrasztį „Vienybę“.

Teisybe kalbant, yra stoka mums lietuvaiczių Amerikoje, per tai mus broliai nelabai linksmai perleidžė jaunas dienas; taip gi ir mano aplinkinėje yra stoka lietuvaiczių. Tropijos nekartą rastis ant lietuviszkų balių. Teisybė radosi kelios lietuvaicės, ale ir tos paczios gal nenor, ar nesupranta, kūm ji yra. Jeigu jau sziek tiek supranta angliszka — tai jau nė nesznėkjk į tėvyniszkoje kalboje; dar sarmatą apturesi; o czia nežino, jog nekuris, netik lietuviszką ir angelską kalbą supranta, ir da mažu daugiau; o vienok nesigėdi savosios. Tai gi neiszpazįstant jokio

linksmumo ant tokių susirikimų — turi nekartą užsimislyt apie tėvynę: kaip tai but linksmas, jog ten ant tokio susirikimo rastusi, tiek lietuvaiczių, kurios nesigaili palinksmyt linksmais žodeleis. Kiek tai mūsų brolių prazuvo ant visados, dėl tėvynės, apsivesdami su svetimtautėms, ir kiek dar prazus; ir taip mažas skaitlius mūsų brolių, o ir isz tų paczių tur atsizadėt tėvynės, ir savo motiniszkos kalbos isz priezasties stokos lietuvaiczių. Taipgi meldžiu ir mą atleisti nės budams tarp svetimtauczių, ir užsižiojojau lyg apūkas, pamatęs visokius momozsius. Atsiusk mą pastiprinimą visogalis Dieve! idant ir asz neprazuciau vilnise szio svieto dėl savo tėvynės!!

Veliūnis.

— Waterbury, Conn. 12 d. Kovo. Mielas rėdytojau laik. „V. L.“! teiksītės patalpīt į jusų gūdotiną laikrasztį, kas link kylimo lietuviystės.

Į kuria szalį atkreipsi akį, isz ten pamatysi krutėjimą mūsų tautiečių; o vis dėl labo lietuviystės, vis dėl pakelimo lietuvių vardo. Ar tai pažvelgsi į knigelę ar tai į laikrasztį — visur galima patėmyt labai naudingų pamokinių, dėl mūsų nuvargusių lietuvių.

Žodžiu kalbant, kas sykis atsiranda daugiau ir daugiau gerų vadovų; per kurių naudingus rasztus daugelis iszibudino isz sunkaus miego, ir pradeda krutėt ant lietuviszkos dirvos. Daugelį sziadier galima patėmyt krutanczių vien tik dėl labo lietuviystės taip gi reikia priminti, kad tas jų krutėjimas ir szauk smas to balandėlio, nenuėj be naudos, ba, jau daug yr parodomų vaisių, ne tik vie czion tarp Amerikos lietuvi ale ir toj nuvargintoj. Lietuvoje, nors galutinai yra ten sunkus padėjimas mūsų br

liū, ale bed-gi nežiuri, ant baisybės ruso, nē ant jo sunkaus prispaudimo, kelesi kiek galėdami ir dirba dėl lietuviszkos kalbos ir apszvietimo. O labjiausiai narsiū Lietuvos sunų atsiranda iš jaunųjų lietuvių, kurie pažinę gerai raszlavą tūjaus griebesī už savošios ir nepaliauje jos knaibę, iki neatjieszko jos storesnių azaknų; o dasigavę jos prose- nių padėjimo, pradeda giliaus jieszkoti, ir nepaliauje dirbę dėl labo ir gerovės lietuvių.

Linksmamums darosi pamislyjus, kad kas kartas įgautam vis geresnius sądarbinikus dėl apdirbimo lietuviszkos dirvos. Norints yra ganta dirva apleista ir įželus varpuczio, ale dagaudami jaunus narsius darbinikus, netrukus galim padēt viltį, kad išdirbsim ant grynios dirvos, o išdirbus grynai be jokios usnies, jau tada bus lengva išrankiot kukalius iš kviečių. Tai-gi broliai lietuviai ir sandarbinikai, nenustokit darbavesi ir azaukite į vienybę mūsų brolius ir budjkite tūs, kurie daiki šiol klaidžioje po tamsybę. Budjkite tūs, ką iki šiol klaidžiojo patemdyti per lenkus ir visokius neprietelius mūsų tautos. Gal ir iš tų atsiras gerų tėvynainių ir gerų mylėtojų lietuvių. Taip-gi kviečiu ir jus mielos lietuvių; prisidėkit savo pajiegas prie Lietuvos sunų, pameskit tū netikusią mandrybę, nesibijokite lietuviszkos kalbos ir jos papročių. Labai butū miela išgirsti tų plonų balselių lietuviszkose dainelėse, kaip kad senoje tėvynėje yra girdima atbalsiai lietuviszkų dainelių. Butū labai gražu ir naudinga, kaip tai 10 N. „Vienybė“ buvo patilpus korespondencije lietuvių mylinčios tėvynę, iš Waterbury'o Conn., nekokios Evos Vaitkuniutės, o gal tas brangus žemčiugėlis pajudj ir kitas mūsų snaudženczias lietu-

vaites.

Man regis, kad ir kitos sziek tiek suprantanczios apie lietuvių, neapsileis taje panaite. Tegyvūja Lietuvos sunus! Tegyvūje szviesios lietuvių! Su gūdone *M. Domijonaitis*.

— *Forest City, Pa.* 10 Kovo 1896 m. Gūdotinas rėdytojau „Vienybė“! Meldziū patalpiti szitą zinią iš *Forest City, Pa.* Pereito, 1 Kovo, nedėlio neiszpasakytas džiaugsmas aplankė szirdis mūsų žmonelių; ta diena pasiliks ant ilgai atmintyje visų parapijonų, nės tą dieną siuntėme karsztas savo maldas, pas Augszciausę Sutvertoję, locnam mus besimente, po bažnyce szv. Antano.

Sklepas yra gana didelis po visa bažnyce, — szviesus, sienos dailei iszpleisteriūtos, pažemėms iszmusztos lentukėms; langai apdaryti dailei, — durys, ir langai lakieravoti; stulpai ir balkiai nuteplioti. Sklepas pristatytas lonkų, kurios, kaip dėl sklepo, labai puikios. — Pacziam gale, prie sienos, stovi altorelis, darbo lietuvių, Igno Baliuno, prezidento mūsų parapijos. Deszimta adyna prasidėjo dievmaldystė. Pirmiausiai mūsų gūdotinas kun. J. Kuras, paszventino besimentą, paskui atkalbėjom litanię prie visų szventų. Po tam szv. miszios, pamokslas ir kalekta pirmutinės izengos; ant galo prasidėjo parodinėjimai visokių bažnytinių daiktų per draugystes ir pavienius žmones. Dėl aiszkesnio supratimo stovio dalykų, turiu primyti — iszmintingą įnėszimą mūsų gūdotino klebono.

Buvo tai mėnesyje Sausio. Vieną nedėlę susirinkę į airių sklepą, kur iki šiol Dievą garbinom, po pamokslui iszgirdome tūs linksmus zodzius, mus gūdotino klebono: „Mie-li broliai, bažnyczia ne po ilgam bus gatava, — sienos kaip

isz lauko, taip ir viduryje, bus dailei isztaisytos, bet jeigu mes ant to apsisotume, — bažnyce mūsų iszrodytų kaip ana grazi pana, be atsakanczių rubų, — todėl asz, kaip jusų dvasiszkas vadovas, — turiu paveidj jums dūti. Taip ir sziczion nepasiliksiu paskutiniu. Asz pirmutinis aukauju ant bažnyczios varpo, kurio balsas bus girdēt visai parapijai. Draugystė szv. Jurgio statys, — kalbėjo toliaus, — szoninį altorelį su stovyla savo patrono; draugystė lenkų izstatys kitą szoninį altorelį, su stovyla szirdies Viesz. Jezuso; draug. szv. Antano Monstranciję; dr. szv. Jurgio kareivių krikstinyczia, draug. szv. Stanislovo liampas. O tie, kurie nepri-guli prie draugyscziių — sudės po 3 dol kožnas, ant papūszimo bažnyczios. — Žinoma prakalbėjo į kožną draugystę ir pavienius, atsakancziais pavatijimais. Balsas mūsų gūd. klebono, tropijo į szirdis parapijonų, kurio vaisius jau matėme ant pirmo izengimo į besimentą.

Ir taip, — bobineziuje jau guli varpas, laukentis įvedimo į boksztą, voga jo 1400 svarų, auka, mus gūd. kleb. J. Kuro. Toliau, kaip sakau, po kalektai, pasirodė monstrancije — auka draugystės szv. Antano, ir kupka, dėl Szven. Sakramento, tos paczios draug. izaisyta; kasztūje — monstrancije \$ 150, kupka \$36. Kada tūs daiktus pastatė ant altoriaus, — nuszvito mus bažnyce; o žmonės pradėjo sznabszdėti: „tai grazi, auksinė“. Toliau, matėme baltą kopą, — kasztūjanczia \$45. — labai puiki! — tai auka p. Jūzo Steponaiczio ir jo moteriszkes; apart to paaukavo tūdu garbės verti geradėjei, \$55 ant balto arnoto, kuris pareis iš seno krajaus. Visą szimtinę Steponaicziai paaukavo ant garbės Dievo, į mūsų bažnyczia. Kas akyva, kad p. J. Steponaitis

tą szimtinę uždirdo mainose — savo kruvinu prakaitu, — o ne kokiam biznyje.

P. Adomas Szeimis — taipgi mainerys, — izaisė varpelį prie zakristijos, kasztūje \$12. P. Kazimieras Pestinikas izaisė daile, baltą, stulą, ant pamokslu, — \$12 vertės. Petro Szlikotos moteriszke iszaktavojo daile kamszą.

Už pinigus, surinktus nū pavienių \$90 su virszum izaisyta kopa raudona, atlosinė labai daili \$37 vertės, dvi kra-pylos, kryžiai, ir lempa, kuri degs priesz didyjį altorių, — kasztūja \$17. Uzsteliūti daiktai: draugystės szv. Jurgio kankitinio, ir lenkų — Szaldžiausios szirdies Jezaus ir Marijos — altorius, po \$300, su stovyloms, liktoriais, ir visais parėdais. Draug. szv. Jurgio kareivio, krikstinyczia \$55.

Isz pavienių, — p. Povylas Zdanys uzstelevo vargonus (melodikoną), kuris kasztūs suvirszum szimtinę dolerių; tūs pinigų taip-gi rado mainose per kruviną darbą savo rankų.

P. Petras Valinskas — biznierius, girdėjome, taip-gi žada kūm nors papūszt bažnytėlę. P. Vladas Gailevicze — biznierius, ir draug. szv. Stanislovo, ant North West, kaip girdėjom ir turi gerus norus, — bet ką izaisys, — paskui pranesziū.

Tokiū budu reikėtų į mūsų bažnyczia, tik didžiojo altoriaus, lonkų, sakyklos ir kitų menkesnių daiktų; nės, stacijas, kaip girdėjau rengesi mūsų moterelės izaisyti, sumetusios pō porą dolerių nū ypatos, Dieve dūk, kad iszspildytų tas garbingas užmanymas, nekurių prakilnesnių moterelių. Vieną kartą užklausėme mūsų gūd. klebono kada bus paszventinimas kampinio akmenio, ir krikstijimas varpo? gavome tokį atsakymą: „kada nukasite žemes, nū lotų“. Reike pripažīt, jogei labai iszmin-

tingas atsakymas. Daugybė žemės iszkasta isz po besimento, ir apversti lotai, taip jogei ant kalno pasidarė da kalnas. Neatbutinai jos turi but atimtos!

Na-gi vyrai, sulaukę szilumos, griebkim už szevelų! o į tris dienas, po kelesdeszintis vyrų, – padarysime czystus, dailius lotus. – Na-gi į darbą broliai! Su gūdone

Sekretorius parapijos.

— *Pittston, Pa.* 13 Kovo. Melstina gūdoto rėdytojaus patalpiti į jus laikrasztį „Vienybę“ szis kelis zodzius. Pas mus pereitą seređą buvo atlaidai szv. Kazimiero (actovos) patrono mus bažnyczios; ant kurios iszkilmės pribuvo sekanti kunigai: Burba, Matulaitis ir Balsevyczius. Kun. Matulaitis atlaikė sumą tą dieną, o klierikas Kaupas pasakė pamokslą. Vakare-gi ant Neszparų mūsų gūdotoinas lietuvių vadovas kun. Burba grynoj' mūsų mylimoj' kalboj' garsino zodį Dievo, kuris bus atmintyje visiems mūsų tautieciams, girdėjusiems tą lietuviszką – moksliszką pamokslą, apie mus lietuvių karalaitį szv. Kazimierą; o patroną mūsų Pittstono lietuviszkos parapijos. Su gūdone

Parapijonas.

Priezastis nupūlimo Lietuvos.

Dėlko mūsų tėvynė Lietuva nupūlė, prazudė politikiszką valdžą, savo spaudą?

Szitą klausymą girdima atkartojanti szinteriopai; ypacz, kada lietuviiai pradėjo busti isz miego, kada lietuviszki laikraszcziai Prusūse ir Amerikoje pakilo, ir szitą klausymą pakėlė. — Apie nupūlimą mūsų tėvynės visaip politikieriai saprotauja. Lenkai nurodo savo vienpusiszką pažvalgą, jog Lietuva negalėjo egzistavoti ilgiaus; vienintėlis lieptas iszganymo dėl mūsų bu-

vo susivienyjimas su Lenkija.

Lietuviai vėl kaltina lenkus ir Lietuvos kunigaikszcius, taip-gi ir lietuviszkus kunigus. — Ar-gi tiesa butų, jog mūsų prabocziai laike Jegailiaus ir vėlesnio laiko užsipelnytų prakeikimą už prazudymą savo tėvynės? Teisybe sakant, jeigu iszrastume mūsų kaltinikus, ir datirtume, jog per jūs sziądien nuvarginti, kaip Lozorius žaizdose vaitojame po jungu svetimtauczių, tai be nūdėmių galėtume prakeikti ir paniekinti tūs pardavikus. Bet apsidairykime aplink, tyrinėkime praeitinę, ne vienos Lietuvos, bet visų tautų, o tada greicziau suprasime ir pažinsime savo kaltinikus. — Dirstelėkim į vidur-amžinę istoriją Europos, o pamatysime, jog ten atsitiko da baisėsnų kotastrofų tarp savujų; o bet nepastumė į prazutę savo vieszpatysczzių.

Anglijoj' taip-gi atsitiko daugelis maisztų, galvažudysczzių, neteisybių. Karaliai jų vieszpatavo su ne aprube žiūta valdže, kirto galvas savo padonams, neskirent lūmų ir lyczių, o bet Anglije iki sziam laikui neprazudė savo galybės, ir da daugiau tautų pamuszė po savim, kurias vargina ir isz jų naudojesi. Nėgana to, – Anglije iszszadėjo meilės artymo, apsirinko aukšą už Dievą, priesz kurį lenke galvą. Už nedorybes Anglije da nesulaukė nū Dievo atkerszinimo – tik apturėjo garbę; praplātino savo tautą ir vieszpatystę, taip, jog galima ją sziądien vadinti karaliene vandenu. Taip-gi Vokietije, garsinga isz senovės laikų savo kraujageryste; ugnia ir kardū; naikino žemę savo kaimynų, apsidengdami plosecium Kristaus, o prasti ukėsai Vokietijos kentėjo nemazus vargus. Vokiecziai visados po ženklū kryziaus, kuris yr' simbolū meilės artymo, žudė savo artymus lietuvius ir slavėnus,

o su moterims ir merginoms visados begėdiszkai pasielgė. Nežiurint ant to visko, Vokietije sziądien galinga vieszpatystė. O ką pasakysite ant gražios ir linksmos Prancuzijos, kuri tiek praliejo kraujo po kojom Egipto piramidų, po Borodina ir Leipcigu; o kas suskaitys nekaltas aukas laike prancuzų revoliucijū. Karaliai prancuzų platino paleistuvystę tarp savo padonų nedorais pasielgimais. Apie Maskoliję, sziądieniszką sloguną nēr ką kalbėti! Kas pagirs Ispaniję su kraujageriszką inkvizicija? Nežiurint ant vidurinių nesutikimų, tironybių, už kurias mūsų žmonės pripratę skelbti ir gazdinti korone Dievo, ir parokūti už prazuvimą tautų ir vieszpatysczzių. Kodėl visi tie tironai gyvūja, vieszpatauje su garbe; mus skriaudže ir kankina? Tai gi ar mes galime kaltyti mūsų praboczius už nusidėjimą? Palyginant Lietuvos nūdėmes su tais, kurie mus ekriaudže, tai mūsų darbai taip garbingi ir milžiniszki, jog negalima atrasti kaltės – bet garbę ir pagūdą. Lietuva neužpuldinėjo savo kaimynų, iki jos nejudino ir neszkriaudė. Lietuva, budama stabmeldiszka, elgėsi doringiau, kaip sziądieniszkos krikščioniszkos vieszpatystės. Lietuviai niekur ne apsiėjo su svetimtauczias nelaisvais tironiszkais, visada gūdojo moteris ir nėvieno tikėjimo nenaikino; da stabmeldzius, lietuvius matome daug augszcziau stovinczius dorybe ir apsiėjimu už krikščionis. Lietuva užsitarnavo ir nū civilizūtos Europos vieszpatysczzių ant garbės; gindama jasas nū Mongolų, kurie grumojo vakariniai Europai. Negalima sakyti, kad už nūdėmes užsitarnavom tokia nelaimia, kurią sziądien mes kenczeme, nės mūsų patėvių geri darbai rodo visam svetui garbę.

Priezastis nupūlimo mūsų tėvynės ne nūdėmes mūsų tėvų, nē susivienyjimas su lenkais. Idant iszrasti kaltę ir kaltinikus daug reiktų mums apie tai kalbėti.

Svarbiausia ir didziausia priezastis nupūlimo mūsų tėvynės, tai geograpiszkas padėjimas Lietuvos, kuris neapginklūtas per gamtą, kaip Szvaicarije arba Jūdkalniai 2) pikti kaimynai, kurie už mūsų geradėjystę piktu mums atmokėjo, 3) bene tik svarbiausia priezastis stoka rasztų, spaudos ir szviesos; szis paskutinis daugiau padarė blėdies mūsų tautai.

Neturėdami savo rasztų, augsztesnių mokslainių prigimtoj' kalboj', negalėjome lygintis su savo kaimynais augsztesniais kultura už mus, nū kurių priverstinai sėmėme mokslą, amatus, iszdarbystę ir kitokius dalykus. Daugiau trugdė laiką tankios ir krvinos karės su kardinjkais – kryziokais ir gudais, o priegtam susivienyję su lenkije per tamsumą mūsų bajorų, kunigaikszczzių, kuriems mokslas ir pakėlimas savo tautos mažai ką rupėjo, kaip visiems despotams, kurie už garbę ir turtą pardūda ir žudo savo brolius; taip buvo ir su mūsų didžiunais.

Jagailius taip-gi nemažai padarė blėdies, kuris dėl karunos Lenkijos iszszadėjo lietuviystės, tikėjimo; pastojo paklusnu įrankiu lenkų. Užvedant krikščionystę Lietuvoj' įsikerėjo lenkiszka kalba mokslainėse ir tarp kunigų. Kaip galėjo užsilaikyti ir pasikelti tauta be mokslo savo prigimtoje kalboje; kaip galėjo užsilaikyti lietuviystė per tokį ilgą laiką? Lietuvos bajorai ir vadovai dvasiszki ir svietiszki pavirto į lenkus, o prascziokam lietuviui tapė paskirta tik žemę knisti; neturėjo tiesų prascziokėlis protestavoti priesz nedorybę, ku-

nigiję; ryžosi dėl pakėlimo moralizmo išnaikinti prekybos tarp lietuvių; tūm prisidėjo prie nuvarginimo mūsų tautos. Prieš tam prisidėjo baudžėvos; ir po jungu lenkų 500 metų vaitojo Lietuva ir nė nesiskundė ką jei sopa ir ko trokšta.

Nėr ką čia kaltinti per daug lenkus, nekitaip būtų darius ir kita tauta ant lietuvių, turėdama viršų ir įtekme, kad nebūtume nuskriausti. Sziadien ne laikas mums jieszkoti kaltininkų, kas bus iš to per nauja, kad ir rastume jų. Užmirškime senovę ir praeitę, o rupinkimės apie dabartinę ir ateitinę, sakykim toks mūsų likimas, nės snausti ir laukti išganymo, tai būtų mūsų prapultis. Imkimės prie darbo, prirengkime dirvą, idant galėtume sėti lietuviską sėklą, kada ta sėkla atnesz vaisių, tai ir Europoj' stos politikiszką permaina. Jeigu mūsų tauta bus pasirengus ir supras savo reikalus, tai mes apturėsime savo. Nelaimė mūsų, kad mes savo „asz“ neužmirškime, užvydime viens kitam, dalinamės ant partijų: dievūtų ir bedievių; turtiečių ir vargūlių. Jeigu trokštame laimės ir liūsybės dėl savęs ir mūsų gentkartės, pameskime szitas partijas, nesipravardžiūkime viens kitą, dirbkime iš vien, nežiurėkime anų tikėjimo, politikiszkų pažvalgų; bet visi rizskimės į vieną tvirtą ryzį kur visų „simbolas“ liūsybė ir laimė, tada, tik pas mus pastos tvirtybė, kuri pergales mūsų neprietelius...

Dėlko-gi mes dalinamės ant partijų ir neužkenczeme viens kito, išz priezasczių skirstymo politikiszkų pažvalgų arba tikėjimo? Paprastas atsakymas: - jog mes esame mulkais, neapszviestais, nenunokusiais; kuriem nerupi gero vė žmonijos, tik savo „asz“. Tas, kuris skirsto tikėjimus vienos tautos, da didina jų;

tas temdina apszvietą, tas kursto prie neapikantos; tas stojas blėdingu dėl draugijos.

Tautiszkūse dalykūse neprivalome maiszyti tikėjimo; nės vienos ir tos paczios tautos galima turėti kelioliką tikėjimų, partijų su visokiom politikiszkom pažvalgom; bet jie visados pasiliegti tautieciais ir gal but naudingi nėl savo tautos.

Sziadien jau rodos kiek vienas supranta dėlko mes silpni, vargingi; nės ką padaryti, kad auklėjimas mūsų viengenczių ir burtai - ima visų ant proto žmogaus ir užslogina sąžinę.

Asz girdėjau nevieną apszviestuną ir tamsuną kalbant apie priezastį nesutikimo lietuvių. Visi jie kaltina viens kitą, partije partije, Dievūti bedievius ir prieszingai; o kaip nužiuri, tai nė viens tikros teisybės da nepasakė ir neatrado tikrų kaltininkų ir neparodė budo, kuriūm pasiektume tą vienybę - tą didžiausį dvasiszką ir medegiszką turta.

S. Grinius.

Brangiausios gėrybės.

„Zeme tai yra kunas tautos“.

Išz lenkiszko vertė J. K.

(Tasa.)

Po nekurio laikio koks tai Maicher Skobel daneszė, kad po daugelio visokių bėdų ir ilgų kelionių dasyrė iki ano kraszto svieto, kur jį draugystė pristatė net į Kaliforniją ir tenai kasdamas, kartu su kitais, auksą, atrado gilume szimto sieksnių kryžių bažnyczios, ir kad atitiko mat didi turtingą miestą, užgriautą per drebėjimą žemės; tai dabar mislyja, kad kaip nors ir patį miestą atkasti ir jau tada bus visi turtingi!

Kitą vėl dieną Ignotas Fryga po visą kaimą apneszė, kad jisai atlaikęs laiszką, kur taip paraszyta; kad vienam iš jo

draugų išz pradzios labai siaurai buvo, bet ant ateinanczio pavasario sakosi busęs visa burna žmogus, kada į kariumenę pasidūs, ba reik, sako, žinot, kad tenai ketina sutaisyti lenkiszką kariumenę, ir koznas kareivis bus puikesnis už prusiszkus apicierius. Kiti laiszkai ne talpino tokį didelį pagyrą. Povylas Szimta-kojis, atsiuntė apie savę žinę trumpais žodziais; nesigyrė, nesipeikė, tiktai laiszką savo taip užbaigė: „Kas diena už jus visus meldžiūsi, bet tiktai ne bažnyczioje, kurios jau trys metai, kaip ne macziau; o labjausiai už tūs, kurie norėjo sulaikyti manę ir draudė važiūti“. Ant galo da pridurė, kad Jokubą Stelmaną sudas New Yorko apudijo pakarti už tai, kad pavogė paltį laszinių: „nabagėlis ne turėjo ką valgyti“, pasikusė ir iki to dasilaukė.

Kaimiszkiai žmonės taip sav kalbėjo: „Ar tai girdėtas daigtas, kad už tokią mažą vavgystę o pakartų? Asz mislyju“, pratarė vienas, „kad czion Paulius tiktai tyezia tai paraszė“. Daugumas visai netikėjo tam; o tokiems iszmislams, kaip ana: atradimą bažnyczios po žeme ir lenkiszką kariumenę, greitai patikėjo ir tauzyjo apie tai ne tiktai po kaimą, bet ir miestelyja. Baltrus Siermiega apie sunų, Jurgi nieko ne girdėjo, tiktai auksinis kryžius ir lenkiszki ulanai, o kaip kada ir kartuvės maiszėsi jo galvoje. Girdėdamas vis apie tokias žinias, nė nežinojo kam tikėt, ir išz kurios pusės žiurėti; dėl geresnio pakreipimo savo nūmonės, nuėjo pas seną pažystamą, porucziką.

Viską, ką tiktai žinojo apie Ameriką, perskaitė jam ir užbaigė tūm:

„Norėcziau dazinoti, ką apie tai raszo gaziuose?“

„Mano mielas“ - atsako poruczikas - „kad ir man negai-

lėtų tavęs ir tavo draugų, ką tenai prapūle kaipo mariose, tai tikrai asz nenustojancziai jūkcziausi išz tavo tokių apsakymų. Melagiai jie tikri ne nori ir gėdisi išzpažiti tikrą teisybę ir jų sunkų padėjimą. Lenkiszki ulanai Amerikoje! Ant ko? kam jie? Visai tai lygu but tam, kad tu paėmęs matiką taip sakytum žmonėms: „einu dabar ant saulės, o mėnulis, tai pamatęs, gausingai už tai man užmokės“. Ar patikės žmonės? Už durnavotą palaikys! Lygei ir tas auksinis kryžius katalikiszkos bažnyczios, nesenei da atrastame kraszte. Tai kada-gi tenai katalikai pastatė tą bažnyczia? Kada rustybė Dievo užkavojo jų tenai? Toki darbai, brolau mano, niekados negal but paslėpti nū žmonių. Ir kas-gi apie tai žino? Tiktai tas kytrorius, ką jiems taip pamelavo, kad jus apkvailyt savo auksiniu padėjimu. Apie kartuves ir asz nieko nesakau. Tas labai gal but teisybė. Visokių palaidunų tenai pilna išz visų krasztų žemės ir dėlto ir prisakai tur but toki sunkus, ba kaip-gi apsieiti su tokiais laçais?“ Ir taip visai kitokią nūmonę įmuszė Baltrui jo draugas.

* * *
Mėnesis slinko po mėnesiui, jokios permainos gyvenime Baltraus nesirado. Liepos ir Rugjuczio mėnesiai kaitino sutvėrimą Dievo spinduliais karsztos saulelės, o senelio duszė nyko, kaipo žolelė po sniegu sausio. Ir laikas sėjimo perslinko tingei, ir jau szaltas rudū putavo szaltu vėju, o retkarcziais ir lytumi. Tamsumas apėmė; czion apie namus ir prie kelio kaimo o ir sodelyja Baltraus sznabzdėjo lapeliai kukuruzos ir Baltrus vaiksztinėjo apie ją, kad pasipjauti paszaro ant nakties gyvulėliams. Sulojo szuny-tis, sustaugė keletą kartų, kaip rodos svetimą žmogų už-

ūdė, o iszbėges ant kaimo gatvės pradėjo, neatleisdamas lo-
ti ir pjauti kas kart pikty-
Baltrus rodos ką prijausdamas
iszėjo pažiūrėti ir ezion pama-
to porą žmonių, kurie ginda-
miesi nū szunų, glaudėsi prie
tvoros. Drapanos ant jūdvie-
jų buvo ne paprastos, kokios
tai užrubežinės – o ant eisenos
tūjaus galima buvo patėmyti
žmones rodos ko nusigandu-
sius ir nedrasius. Ilgai žiurė-
jo ant jūdviejų Baltrus, kaip
ant žmonių niekad nematy-
czion didesnysis su didele
skrybėle pasitraukė į szalį ir
nū krumo užsislėpė, jaunesny-
sis tiesiog traukė prie Balt-
raus. Apimtas neiszreiszke-
mu prijautimu, Baltrus stovė-
jo rodos prikaltas prie žemės
ir vos kvėpavo. Jaunas vai-
kinas, iszbalias, nuvarges, nu-
siēmė skrybėlę ir pasziodamas
jė tai ta, tai kita ranka, pra-
tarė ne aiszkiai:

„Tegul bus pagarbėtas... –
ir pūlėsi prie kojų senelio:
„tėvukas jau nepazysta savo
Stasiuko!“

Ir nutilo abudu. Senukas
rodos apmirė ir balsas neiszė-
jo isz jo burnos. Taip visa-
dos stovi, kada ar didelis
džiaugsmas, ar nelaimė ateina
žmogui.

Atgijo Baltrus, viena ranka
prisitraukė vaikiną, o kitą isz-
tiesė į szalį Jurgio ir taip pra-
tarė: „Mano anukas, Stasiu-
kas! o tenai – sunus mano,
Jurgis?“

„Tėvukas piktas ant mano
tėtės; tėtukas mano bijosi at-
eiti“ – kalbėjo Stasiukas. Su-
laikiau savo palaiminimą, ka-
da jisai vazevo į Ameriką, bet
ne laikau to, kada gryžta ir
savo nusikaltimą iszpažysta
priesz manę“. Ir pūlėsi Balt-
rus prie savo sunaus. Jurgis,
užsislėpęs klausė ir žiurėjo
kaip jo tėvas apsieina su anu-
ku savo, o pamatęs ano szir-
dingumą, pūlėsi patsai prie
kojų tėvo, ir verkdamas taip
prakalbėjo: „Atleiskite nelai-

mingamjam? Acziu Tav mie-
laszirdingiausias Dieve“.

„O kiti anukai? o marti?
Spausdamas Jurgį, szaukė
Baltrus.

Tenai – vandenise – už van-
denų – ant amžio – verkė gai-
lingai Jurgis ir nesitikėtas
džiaugsmas ir vėl, kaipo debe-
sys uždengė saulę, ezionai la-
bjau da pradėjo prisiziuurėti
ant Jurgio ir patėmijo daug
permainų ant veido, o plau-
kai, kaip ant galvos, taip ir
barzdoje, – pradėjo žymiai zil-
ti.

Szventa vale Dangaus! am-
žiną atilsį tiems, ką jau dau-
giau neatlankys mūsų, o judu
isz valios Dievo į mano, į jusų
seniau buvusį namelį. Ir, nu-
sitvėręs už rankų, vedėsi sunų
ir anuką į vidų, o aszaros tem-
dė jo akis.

Stuboje ir vėl sveikinimasi,
spaudimai rankų ir prie szir-
dies, sukryževoti szimtai viso-
kių užklausimų, atsakymų,
balsai linksmi ir permainingi
sznabzdėjimai spaudženti sun-
kais atminimais nusiminimų.

„Jau asz abejoju, kad kas
tai ne labai turtingu gryžti isz
užmarės“ – prakalbėjo Balt-
rus – „apsivilkimas tikrai jū-
kingas ir apiplyszias, pundelis
kas tai ne labai didokas; na
ale mažu viduryja pinigai
amerikoniszki, juk po teisybei
tie brangesni už apsirėdymus.“

Nuleido tiktai galvą Jurgis,
ant tokios sznekos Baltraus,
ir kiszdamas drebančią ran-
ką į kiszenių, pratarė:

„Kad nors sziczion butų
kas, tai drąsiau galėcziau pa-
ziurėti tav į akis“. Kas ten
daugiausiai buvo uzdarbio, tai
Stasys ir dirbo ir uzdirbo, bet
kelionė daug labai kasztavo
ir viskas kas buvo nemielaszir-
dingai suėdė laikas“. – ir ezion
nedrasei iszbėre ant stalo ke-
lata pruszszkų auksinų.

Baltrus tiktai galva palin-
gavo, ir pakeldamas augszty-
ranką, atsiliepė: „Dievui gar-
bė, kad nors mą padėsi dabar

ant szitos žemelės darbūtis.
Iszmisime visi, o po smert ma-
no ukė pereis į tavo, Stasiuk
rankas, o dūna bus prie anu-
ko, tav sunau. Sunus ir anu-
kas Baltraus pradėjo dėkavo-
ti ir bucziuoti jo rankas, ir vėl
paszneka linksmiau ejsi.

Paszaukti isz Jono namų
atėjo pasveikyti keliuonikus
– ir iki vėlai nakeziai dundė-
jo tarp savęs.

(Toliaus bus).

Rauda tėvynes.

Asz szias eilutes piesziu
Pono Dievo malonės meldziu,
Idant teiktusi man padėt
Savo jausmus ezion iszdėt,
Kas mano szirdelėj dedas,
Kuri laikais szalta lyg ledas,
Tai vėl deg' liepsna karszcziausia,
Kurios nesutrys stiprybė didžiausia.
Tai vis jausmai ir pripratimai
Ir Tėvyniszki prigimimai,
Kuriūse manę motina pagimdė
Ir savo krutimis jaunystėje žindė,
Ir Lietuvos žemė manę nesziojo,
Ir Lietuvos takeliai manę vadziojo,
Lietuvos paukszteliai linksmo
Kalneliai ir lengvas vėjelis ramino,
Žalios girelės ir aržūlėliai mą užavo,
Visur linksmumas saldus ramumas,
Kur tikt pažiuri visur gražumas...
Ak Tėve mūsų, Dieve mieliausias!
Visi szventieji ir dangus augsz-
cziausias!

Kodėl mes neturim dabar tos meilės,
To brangiausio turto, tos mūsų sau-
lės?

Kuri kiekvienam szirdį sujūdina
Ir isz miego tautiszko visus iszbudi-
na.

Argi mes už visus jau esam arsziausi,
Kad užmirsztame savo tėvynę mie-
liausią!

Kodėl nezydi tarp mūsų vienybė,
Perlas brangiausias, visų grazybė?
Dėlko užmirsztame broliszką meilę?
Pamislyjus apie tai – ant szirdies
gaila.

Kodėl žustame, kaip avelės bludnos,
Niekad ne ramus, visados liudnus?
Ar-gi mes neturime akių tokių,
Rankų, kojų, lupų, galvos ir ausų,
Kaip visas apszvietas svietas.
Kodėl-gi mus szirdys da tokios kie-
tos?

Kelkimės broliai, visi Lietuviai
Tegul per dienas zydi meilė isztisai.
Ginkime tėvynę savo žustanczia,
Nū baisingų prieszų varginanczia,
Tegul ne kančina daugiau jos gu-

das,
Kuris mus ryje lyg smakas, iszszio-
jas.

Ginkime tėvynę, kuris kaip galim,
Rasztu ar darbais, kaip katras isz-
manom.

Atsimykime broliai mieliausi,
Kad nevieno ta uždūtė sunkiausia.
Asz troksztu daryti kūnūgeriausiai
Lietuvai, Tėvynei savo mieliausiai,
Bet asz ne esiu gana turtingais,
Ant tokių darbų nedaugel protingas,
Vargdienio tėvelio asz užaugtas
Ir visai mažai ką pamokėtas.

Kad asz galėcziau kur spēkų įgauti,
Stocziau su Lietuva prieszus kariauti,
Bet to įstengti nepajiegdamas,
Meldziu lietuvių kaip galėdamas,
Idant stotumėt su manim jauni,
Visi didi, maziuliai ir sėni,
Mūsų motinos, Lietuvos dukrelės,
Jaunos mergelės, Lietuvos kvietke-
lės

Ginti tėvynę savo mieliausią
Nū maskolių, barbarų didžiausių,
Kaip gynė ją mūsų didžiunai:
Vitautai, Keistucziai ir Gedeminai.

Jonas Raulynaitis.

Apgarsinimai.

Darbo dabar pas mus yra
labai daug; ant trijų mėnesių
reikalingi yra dailydės (stali-
oriai) ir teplioriai. Kas tur
akvatą, tegul atvaziūje. Ant
dienes dūda po \$2½. Mes
dabar turime dirbti dieną ir
naktį. Ezionai ant vasaros
suvažiūs visos Amerikos ba-
gocziai.

Kas nor atvaziūti, raszyk
pas mus pirmiau gromatą ant
szio adreso. M. P. Dobel P.
O. Atlantic City N. Y.

Gromatnyczia.

Korespondencije J. R. isz
Scranton, Pa. bus patalpita į
sekantį numerį „Vienybės“,
nės į szitą jau negalima buvo.

— Korespon. isz Brook-
lyno p. J. G. apie reikalą emi-
grantų, nors ir labai yra svar-
bi, bet szeme numeryje jau ne
galėjome patalpiti, nės viskas
jau buvo sustatyta; į sekantį
numerį patilps.

— Isz Keystone Academy
straipsnis p. V. D. bus sekan-
tyjeme numeryje sunaudotas.

Dede ir jo seserenas.

Isz lenkiszko verte J. K.

(Tasa).

Rumai po teisybei stipriai buvo subudavoti, langai, taip stipriai buvo aptaisyti geležimis ir taip augštai, kad ne labai lengva prisisiesti prie jų, durys isz lauko taip-gi buvo stiprios, o reikale da gal but iszvidaus paspirdytos, bet ka-gi tas gal pagelbeti jeigu užpultieji bus apsiausti da esant laukia? Neprieteliams dabar tiktai reiktų apsukti isz visų pusių rumus ir neprileisti prie jų.

„O mažu da ne ne per vėlu“ pratarė sav Emerykas, „o, kad tiktai mums pasisektų apimti tai, tada jau mes iszgelbėti!“

Ir ne atbodamas visai, kad jisai gal papulti į rankas neprietelių, atsisuko, ir, vietoje eiti į rumus, nubėgo į stubas murinų, kad kartu su jais iszpildyti užręstą plianą. Ant pusiaukelės sutiko jį Herkulesas. Keturesdeszintis murinų ožo su jūm, kiti ketino tūjaus ateiti, ir visi traukė ant rumų, nės rumai, kaip ir Herkulesas tvirtino, buvo geriausia atspir-esia. Trumpais žodžiais apsakė Emerykas savo plianą dėl užėmimo kanūlių, Herkulesas sutiko ant to.

„Bet kaip-gi, be ginklų?“ be ginklų negalim!“ atsiminė.

„O kur mes rasime ginklus?“ paklausė Emerykas.

„Rumūse, kur daugiau, kad ne tenai!“ atsako Herkulesas. Kad ne trugdyti laiko, nubėgo Emerykas į rumus, o paskul jį ir Herkulesas su muriniais. Nū Vanderstrateno, kurie iszgirdęs truckszmą pabalo ir persigando, o negalėdamas jau stovėti ant kojų, atsisėdo, pareikalavo tūjaus raktų nū da durių, kur sudėti buvo visoki ginklai ir iszdalino tarp murinų tūs ginklus. Iszdavė jiems kulkas ir paraką ir į keletą minutų jau buvo viskas parengta. Bet jau vis per vėlu pasirodė, nės neprieteliai jau buvo apėmę krantą upės Korentin, ir sutiko dabar prisiartinusius, kaipo kriuszas vily-csių. Jau dabar daugiau nieko neliko, kaip tiktai sugrįžti pas rumus, kur jau susirinko ir kiti murinai. Suejo į vidų, uždare duris ir langus. Visa atspirtis dabar buvo tiktai stori rumai ir jų paczių vikrumas ir iszmanymas.

IX.

Gerai krikščionys.

Kaip tiktai Emerykas su Herkulesu suriktavo po keletą murinų ir sustatė jūs ties langais, pasiskubino pas dėduką, kuris jau rodos atgijo isz tokio baisaus nūgasczio, bet visgi da ne mažai persigandęs ir savo kambaryja vaiksztinėjo szen ir ten.

„Na dėduk, jau ant pirmo užpūlimo pasirengėme, dabar tiktai klausymas, — ar užteks kaszin mums valgio, ar ir kas nors sziczion, kad tūs kelis gerus mūsų apginėjus, o kuriems jau dabar nēr kaip isz sziczion iszsisukti, kad ne likti paszautu per apgulikus, nenumaryti badu“.

„Tai jau isz tikro negalima pabėgti?“ užklausė Vanderstatenas, vis da nesuimdamas savo mislise, kad galima butų pasitikėti ant savo žmonių.

Emerykas patraukė tiktai pecziais. „Per vėlu jau mylimiausias dėdukai!“ atsako. „Namai isz visų pusių apgulti; o jai turi ant tiek drąsybės, kad persilaužti per szimtus užtru-

cintų vilyczių, kurios toje pat valandoje, kaip tiktai tu pasirodysi bus iszleistos, gali pamėgyti, mažu pasiseks pabėgti. Todėl asz mislyju, kad bevelyi pasiliktum namieje. Prisižadu ir už kitus užtikrinu, kad visi mes, kiek tiktai sziczion mus yra, muszimes už tavę iki paskutinio laszo kraujo“.

„Bet ar ilgai mes galėsime prieszintis?“ kalbėjo, su aszaromis, Vanderstratenas. „Miszikai iszvijo visus savo gyventojus, o asz mislyju, kad ir isz musiszkių daugumas pabėgo“.

„Tas teisybė“, — atsako Emerykas, — „vos tikt szimtas isz jų paklausė szaukimo Herkuleso ir pasiskubino, kad tavę ir savę apsigiti, bet tai yra stipriausi ir gabiausi vyrai. Atmuszti užpūlikus galimė drąsiai, pakol pagelba ne ateis, kad tiktai butų kūm pasistiprėti, kad tiktai nereiktų badą kesti, nės badas nors ir stipriausio atima visą narsumą ir daro jį baugum. Tai kaip sakai, ar yra sziczion rumūse kas dėl pavalgymo?“

„Asz mislyju, kad tur buti, nės visad tikėjauši ant užpūlimo“ — atsako. „Ots raktai nū to ruimo, kur asz visad užlaikiau valgius, nueik ir pažiurėk, o kad ne, palauk, asz pat-sai nuvesiu tavę“.

Užlipo ant virszutinio augszto, atidaro duris, bet czion Emerykas su nūgascziu, ponas-gi Vanderstratenas su neapsakomu piktumu pamato, kad visur viskas tuszczia, tiktai vienam kampe gulėjo keletas pintinių daržovės.

„Tai darbas Mikalojaus? pratarė, atsidusęs p. Vanderstratenas. „Tiktai užvakar iszsipraszė raktus, sakydamas, kad nor paimti keletą maisų ryzių dėl sėklos, o mat tasai szun.... visą kambarį iszszlūstė!“

„Kad mus badu numaryti“ pridurė Emerykas nusiminęs. „Szlektai!“ atsiduso Emerykas, „szlektai dėduk, negalima bus laukti ant pagelbos, todėl jau daugiau nieko mums ne lieka, kaip tiktai persilaužti per eilės užpūlikų, arba badu numirti!“

„Pasileidėlis, niekam nevertas tas Mikalojus!“ užriko pykdamas p. Vanderstratenas. „Kur jisai dabar yra? Vardan Dievo, jeigu jau mes visi turime prapulti, tegul ir jisai nesinaudos isz vaisių mūsų gero, tegul nesidžiaugs jais. Paddūk tiktai man jį suneli, o pamatysi, kaip asz iszliesiu ant jo savo piktumą!“

„Ne labai gerai prijaucziau, ar tiktai mes jau ne nukankiti ir daugel sunkiau, ne kaip kad galima dabar apie tai pamislyti“, atsako pabalęs Emerykas. Nelaimingasis! jisai patsai prapuldė savę! Jisai tenai, sėdi uždarytas muriniūse sklepūse ir jokiu budu dabar negalima paleisti jį, kaip greitai apgulti esame isz visų pusių. Tur pabaigti savo gyvastį isz bado ir trozskulio tose tamsybėse, apleistas nū visų, be jokios žmoniszkos pagelbos, o apart to da graužemas iszmėtinėjimais sąžinės. O Dieve! kaip-gi tu sunkiai koroji už nusi-dėjimus ir nės vienas negal pasislėpti nū Tavęs!“ „Ir tu da gailiesi jo?“ suszneko atsisukdamas p. Vanderstratenas. „Ar mums mažu geriau sziczion kaip jam?“

„Dėduk, jau jeigu mes ir turėsime numirti, tai visad daug geriau ne kaip jis, nės mes mirsime su ginklu rankose, pūty savę gindami ir gryna sąžine!“ atsako Emerykas. „Apart to da vis mums jūkesi viltis, jogei da galime buti iszgelbėti, tada kaip tasai nevertėlis tikrai jau tur prazuti. Mes da mažu galime kaip nors iszsisukti ir pabėgti, juk tarp mūsų ir kelio, kuriūmi norėtume pabėgti, stovi tiktai stiprybė neprie-

telių, užpūlusių ant mūsų! O jisai! Milžiniška ranka ne įstengtų sugriauti ir išversti geležinių vartų, o ką jisai padarys, nusigandęs ir nustojęs savo viso stiprumo!“

O, jį sulaukė užtarnauta užmokestis!“ kalbėjo p. Vanderstratenas visas drebėdamas iš didelio piktumo, negalėdamas atleisti jam, jogei taip gerą ir visad jam patikintį poną turėjo taip baisingai apeiti. „Pameskime apie tai kalbėję, o velyk pamislykime koku būdu mums apsisergėti prieš užtrucintas vilycias ir ką padaryti, idant ne kankinti savę badu. Nutilk! ar girdi tą baisų riksmą — eina artyn — o, gelbėk mane Emerykai, gelbėk savo dėdę!“

Ant to balso paszoko Emerykas, išbėgo iš czion ir lėkte rodos nulėkė žemyn kur buvo visi apginėjai ir nū kurių narsumo ir išlaikymo visa atspirtis prigulėjo. Herkulesas tūm kart ir nėsant Emerykui jau viską patsai šuriktavo ir stiprino visus czion esanczius. „Gerai tiktai taikyti!“ szaukė toje pat valandoje, kada Emeryką atbėgo. „Koznas taikykite į vieną iš jų, bet szaut tiktai tada, kada jau visai arti prieis. Muszkitės ne tiktai už gerą jauną Massą, bet taip-gi ir už tikėjimą ir mielaszirdingą Vieszpatį Dievą! Jeigu narsiai muszkitės, Massa Vanderstratenas nedūs daugiau jus persekioti ir spansti nė krikszczionių, nė jų kunijų! Žiurėkite gerai, nesigastaukite! Tolyne, ugnies!“ Supyszėjo szautuvės, o ugnis išliejo rodos liete per iszdaužytus stiklus langų ant daugybės užpūlikų, lendanczių prie muro rumų, platinda mį tūm nūgastį ir myrį. Asztūniolika ar dvideszimts pūlesi ant žemės negyvais, daugelis buvo pazeistų, o kiti traukėsi atgal, kad kulkos szautuvių jau nesiektų jų. Herkulesas, žiurėdamas ant to, jūkėsi ir szaukė: gana jiems ant szios nakties, tur gerą užkandį! Asz mislyju, kad jau daugiau neatsilankys iki szvintant. Emerykas prisiartino prie jo ir padėkavojo už tokį vyriszumą, bet dėkavojo rodos labai kūm užimtas ir lyg nusiminimas matytis buvo ant jo veido, ką greitai patėmijo murinas.

„Massa turbūt pribijo?“ paklausė. „Nėr ko czion visai bijotis. Užpūlikai ne įstengs prisiartyti prie muro, mes nusausime viską, kas tiktai prisiartys. Patys narsiausi su mumis“.

„Asz tai žinau Herkulese, ir nieko nesibijocziau, jeigu tiktai su tais neprieteliais turėtume darbą, ką tenai iš lauko stovi“, atsako Emerykas, patyka sako: „Nuvesk mane į kambarį dėduko, mano draugai. Turime su tavimi ką nors pasikalbėti, ką taip ilgai turbūt slepema nū kitų, pakol neatsirias tam tikras keles, kad bus galima iszsisukti nū to“.

Herkulesas linktelėjo galvą, papraszė apginėjus nemiegoti, ir nuėjo paskui savo draugą į kambarį, kuriame p. Vanderstrateną visai nusiminusį rado. Pabalęs, rankos nuleistos, sėdi savo paprastoje sėdynėje su atramais ir tai keikia daziurėtoją, tai vėl skundžiasi ant savo nelaimingo padėjimo. Emerykas bandė sulinksmyti jį, bet sunku buvo tai padaryti. Potam atsisuko ant Herkuleso ir apsakė apie sunkų jų padėjimą, todėl kad ta maža tvirtynė ne tur visai maisto dėl jų.

„Isz tikro tai labai bloga“, patėmijo murinas ir užsimislyjo, — „alkani nedrąsiai muszasi, ale ką czion padaryti?“

„Turimė ką nors sumislyti Herkulese!“ atsako Emerykas. „Na, kasžin ar nepasisiektų kaip nors dasiekti krautuvės ir isz tenai nors porą maisų ryžių atsineszti?“ Herkulesas pakratė galvą. „Neprieteliai aplinkui! nematant negali-

ma dasisiekti, o pamatys, — pasigaus ir užmusz. Szlektai labai!“ „Bet pabandyti vis-gi reikia“, atsiliepė p. Vanderstratenas. „Be maisto tai jau tūjaus prapūlame“.

Herkulesas patraukė peczius. „Prapulsim taip-gi, jeigu iszeisime iš sziczion. Neprietelių daugelis, o visi žiuri labai akyvai. Negalima bus persilaužti. Reikia palaukti iki pradės szvisti, mažu jie atsitrauks, pamatę, kad patys tiktai narsieji rumūse. O jeigu ne, bandysime prasimuszti, mažu pasiseks, o mažu ir ne. Bet vienok numirsime, kaip tikri kareiviai“.

„Na, ale tūm visai niekūm man ne užsitarnausite!“ atsiduso ponas Vanderstratenas. „Asz noriu gyvatos ir gyventi ko ilgiau. Oh, Mikalojau, Mikalojau, kaip tu galėjai savo poną taip nelaimingu padaryti!“

„Herkulesas neiszmano, kaip galima iszgyventi be maisto, bet kaip-gi pereiti per tarpą neprietelių nesimuszus su jais?“ kalbėjo murinas.

Laikia to viso Emerykas nieko nepratardamas stovėjo ir tiktai mislyjosi. „Asz taip-gi sziczion matau tiktai du kelius pagelbos — pratarė — o abudu gana sunkus ir kas link iszsipildymo tai ne labai tikri. Asz mislyju, kad kareiviai, kurie szjryt paliko mus namus, da negal but labai toli nū sziczion. Mažu katram nors isz mūsų ir pasisektų prasprusti pro apgulikus nepatėmytai. Kad tas gerai nusidūtų, tai mes jau iszgelbėti. Pasiuntinys tasai prisivytytų kareivius, tie pasiskubytų su pagelba. Ryto prieš vakarą jau sziczion galėtų but, o iki tam laikui užtektų mums maisto, kas yra sziczion vaisių“. „Labai tas gerai“, pratarė p. Vanderstratenas, „bet kuris bus toks nebaugus, kad lysti tiesiok į rankas giltines ir liktis sudraskytu į szmotelius?“

„Asz patsai mielas dėduk“, atsako Emerykas. „Norei eisiu, kad ir ant prapulties, statysiu savo paties gyvatą, kad tavo ir kitų czion esanczių gyvastį apginti. Pasiseks — gerai! Nepasieks, tada mirsiu, bet mirsiu su gryna sąžine, jogei iszpildžiau savo reikalą“.

Nors ir patmylis buvo pon. Vanderstratenas, bet visgi ne užmirszo užlaikyti pagūdoj puikio prigimimo seserėno ir to kios aukos iš jo pusės nepriėmė. Sujudintas tūm, pakilo prispaudė prie savės seserėną ir suszuko: „Ne jaunikai! taip tu negali daryti. Jeigu jau ir reiktų numirti, tai mirkiva jau nors sykiu. Tu savo dėduko neapleisi!“

„Ne, negalima eiti“, pritarė Herkulesas. „Geras Masz netur mirti už tarnus. Neprieteliai tūjaus pamatys, ba kunibaltas. Jūdas tur eiti. Herkulesas patsai eina!“

Ne mažai nusistebėjo p. Vanderstratenas ir paziurėjo a murino. „Kaip tai — pratarė — tu eini ant vienos už gyv tą balto zmogaus?“

„O dėlko ne? Taip lygei padarytų ir daugelis kitų jų dujų. Visi norei eis ant smert už Massą Emeryką“.

Hm! sumurmėjo p. Vanderstratenas. „Tai ar asz tu ant toliau taip spausti jūdūsius, žiurėdamas iki szio laikų jų, kaip ant didžiausių piktadėjų. Mikalojau, Mikalojau, jeigu jie daug vertesni kaip asz mažiau ir tikėjau, ne kitas tam kaltas, kaip tiktai tu, tiktai tu įmuszei man tai“.

(Toliaus bus.)

Pajieszkėjimai.

Pajieszkau lietuviszko du-
doriaus (vargamistros), vyro
iszmintingo ir blaivaus, gerai
instengenczio iszmokyti ha-
nytinius giesminjkus.

Kun. A. Burba
Box 1053 Plymouth Luz. Pa.

Lietuvos Kankles.

Iszleistos V. Kalvaiczio. Jose ran-
dasi per 70 tikrai tøvynainiszky
giesmeliu ir yra koznam Lietuvini-
kui didei reikalingos, prekė 8 c. su
prisiuntimu 10 c. Ant dabar pa-
didinto katalogo, irgi naujausios
knjgos bei knjgelės paminavotos
randasi. Viena katalogą praszant,
reikia 5 c. į gromatą įdėti, o Lietu-
vos Kankles užpraszant, reikia 10 c.
į gromatą įdėti; tada dykai podraug
ir katalogas prisiuncziamas adrsas:
V. Kalvaitis Tilzit Germany.

Patrukimas iszgydomas

greitai, lengvai, neatsinaujinanziai.

Tikrai galima iszgydyt nū-
patrukimo (ar kitokių ligų)
seną ar jauną be skyriaus nors
ir labjau butų įsisenėjus ta li-
ga.

Naujas iszradimas gydymo
visiszka be jokio skausmo, be
jokio pazeidimo ir pjaustymo.

Iszgydyt galima per ketures
ar asztūnes savaites, ateinant
tikrai vieną kartą ant savaitės.
Gydymas ne atitrauke nū
darbo sergantj.

Zmonės isz aplinkinės gal
atvaziūt ir tą paczią dieną su-
grįzszt atgal.

Perziurėjimas dykai.

Dr. A. P. O'Malley
80 S. Washington st.
Wilkes-Barre.

DANTISTAS.

Trankiu dantis be jokio skaudėjimo.
Dr. N. H. Meyers Eley House, ant Main
ulyczios. Ofisas atidarytas nū 8 iki 12 p. p., nū 1
iki 5, ir nū 7-8 vakaro. III-IX 96

Fred. Schwartz & Bro.

Pardavėjai į karcziamas ir į stubas:
Vyno, Arielkos, Alaus ir Porterio.
Baczkomis ir bonkomis.

Taip-gi vynas ir arielka, geresnio
iszdarbio, reikalaujami į vaistus.
123 E. Main str. PLYMOUTH, PA.
Kar didelė bonka szale durių stovi (sign)
5-11. 97

Pirmutinė užeiga dėl Lietuvių
pas **Stasi Bagdoną.**

Arielkų visokių, alaus labai gar-
dus, gero vyno, cigarų ir t. t.

Ne praėik pro savą brolau! atsi-
lankyk nors sykutj!

E. Main ulyczios po No 204

Plymouth, Pa.

5-11. 97

Vietiniai ir isz aplinkinės
KREIPKITĖS PAS SAVĄ

Pardavinėju Szkaplierius, Ražan-
ozius, Kryžius ir Kryželius, maszinė-
les dėl drukavimo, visokius paveiks-
lus ir t. t.

Taipgi paveikslus apdirbu į viso-
kius Remus už pigę prekę.

Liud. Varnagiris
P. O. Bx 213 PLYMOUTH, PA.

Mes norime pardūt rakandus (fur-
niture)

Mes turime visokių dėl stubos rei-
kalingų daiktų.

Pardūdame su mažu uzdarbiu, pa-
sitikėdami daugiau pirkikų.

Ateik ir paziurėk pas mus.

John Moore,
144 Main ulyczios,
Plymouth, Pa.

Zemiau Bull Run Skerskelio.
5-11. 97

**Ant. Mockaiczio
„Kosciuszko Hotel“**

Užpraszau brolius lietuvius neu-
mirsztį užėiti pas manę. Rasite pas
manę meilingą priėmimą. Vynai,
likieriai, alus, cigarai ir uzkandžiai
visada pas manę kuo no geriausi.

118 Canal Str., **WILKES-BARRE.**
Prieš L. V. gelezinkelvazj.

Galima gauti su prisiuntimu
szias **knygas:**

1. Istoriija Katalikų Bažnyczios. Ji yra labai naudinga dėl perskaity-
mo koznam katalikui: Kasztūja 1,00.
2. Trumpa peržvalga lietuvystės
darbų Amerikoje 1892 m. Ji iszro-
do aiszskiai lietuviszky bedievių dar-
bus ir podraug kaip katalikas turi
nū jį apsisaugoti. Kasztūja 20c.
3. Valtis bei iszguldymas szventų
evangelijų ir lekoių ant visų metų
su labai naudingais dvasiszkais skai-
tymais. Puslapių esti 896. Linke-
tina kad kožno lietuvio namūse ji
butu. Kasztūja — 1,50c.

pas Kun. A. Burba. Box 1053
Plymouth, Luzerne, Co. Pa.

Skaityk su atyda!

Pirmas Lietuviszkas **BRAVORAS** Su-
vienytose Valstijose Sziaurinės
Amerikos, kuriame iszdirba geriau-
se ALŲ PORTERJ ir ELIŲ.

Nes yra daromas isz grynų javų
ir geriausių apfinių, norint ir ge-
riant truputį užsilinksmini bet gal-
vos neskauda, nes jame nėra
jokių primaiszytų kvarbų nė
proszky.

Todėlgi perkantieji ir par-
davėjai (karcziamnjikai) visa-
dos reikalaukite Lietuviszko

alaus: — viena jóg yra geriausias alus, o antra teip darydami suszelpsite
savo Vientauczius lietuvius:

**POLISH--LITHUANIAN
BREWING CO.**

DANVILLE, PENN., A.

M. A. CARROLL M. Daktaras.

Ofisas ir gyvenimas

Cor. Church & Eno ulyczios

PLYMOUTH, PA.

Ofisas atidarytas — iki 9 sez ryto, nog 1 iki 3 ir
nog 6 iki 9 po pietų. 5-11. 97

**LIETUVISZKAS
Saliunas**

Jūzo Miliuacko,

Szaltas alus, skanus gėrymai, gar-
dus, cigarai. Smagi vieta dėl užei-
gcs. Praszau brolius atsilankyti
pas manę.

Jūzas Miliuackas,
MAHANAY CITY.

**Pigčiausia Lietuviszka krautuvė
visame mieste.**

Galima gauti, perkant tik-
tai už pinigą:

Patent miltai	1.00
22 svaru oukrius už	1.00
Cal. Ham svarą už	7½ c.
Sudyty laszinių svarą už	7½ c.
Rukyty laszinių svarą už	9 c.
Szvieži kumpei	7 c.
Deszrelės baksais po 7 c. už svarą.	
Bulvių buszelj už	35 c.
Miners extra Tabakas	30 c.
4 svarai Kėksų už	25 c.
4 „ Crakesų	25 c.
Szviežių kiauszių tuz. už	20 c.
Svaras sviesto už	20—15 c.
Svaras geriausių taukų —	7½ c.
7 dėzes Sardines	— 25 c.
3 dėzes pieno	25 c.

pas

M. Bartikowsky,

252 East Market Str.,

Wilkes-Barre, Pa.

4-tose duryse nū Stegmalerio Bravoro.

Szviežlo ir gardaus Aluczio, gerų Arielkų kvepen-
czjū Cigarų gausi pas

F. Szczecina ir F. Reszkevicze

Lenkiszkas Saliunas

Plymouth, Pa.

5-11. 97

Lenkiszkos knygos

maldų, pargabentos isz užmarės.

Gaunamos pas Jūz. Pauksztj.

Westchnienie duszy pobożnej, zbłór nabożenstw
i pieśni z przydanem Drogi krzyżowej, Gorzkich
zali i psalmów \$1,50.
Złoty Oltarz czyli zbłór nabożenstw dla chrześ.
cian i katolicków \$1,30.
Oltarzyk czyli zbłór nabożenstwa dla młodzieży
katolickiej 70 c.
Wyborek nabożenstwa dla młodzieży katolick-
kiej 50 c.
Mały złoty oltarzyk dla pobożnych dzieci ka-
tolickich 45 c.

Uždėta

Nū 1874 m. **RAVES** krautuvė 1896
geriausi auksiniai ir sidabriniai Dzie-
gorėliai ir visoki kiti daigtai.

pas **RAVES**
Plymouth, Pa.
18-III, 97

John J. Lynch.

Pardavėjas visokių nesvaiginanczių
gėrymų bonkutėmis.

Ofisas 147 M. Ulyczios
PLYMOUTH, PA.
5-11. 97

Tėmykite.

Padūdu dėl visų žinios jogei už-
dėjau Hotelj dėl savo viengenczių
lietuvių *Nanticoke, Pa. po numeriu*
131 N. MAIN. ulyczios prieszais BAN-
KĄ tik skersai kelę, jeigu kuris pri-
butumėt į Nanticoke su koku reika-
lu, užėikite pas manę, o visados dėl
savo viengenczių busiu pagelboje,
kaipo tikras jusų brolis lietuvis
Simas Pauksztys.